Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: ”Noveller”, i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 324. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515386627040.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

X. Tekstform

Med hensyn til forkortelser, se den indledende forkortelsesliste i afsnittet *Noter*.

Manuskripterne til Blichers noveller er ikke bevaret, fraset et enkelt (til novellen *Tvillingerne*).

Tekstens trykgrundlag er *SSk*, som er sammenholdt med *DN.E Bindstouw* er dog trykt efter *Uv* på grund af denne udgaves synoptiske opstilling af teksten og Peter Skautrups oversættelse til rigsdansk; oversættelsen er sammenholdt med 1942-udgaven (*PSEB*); selve teksten til *E Bindstouw* er sammenholdt med *SSk*.

Blichers spatieringer af person- og stednavne er udeladt. Øvrige spatieringer er bevaret i form af kursivering. Kapitæler kursiveres ligeledes.

Nærværende udgave medtager ikke de anførselstegn, som i tekstgengivelserne fra Blichers egen tid og i *SSk* indleder de enkelte tekstlinjer i breve (*Sildig Opvaagnen* s. 83-84) og verslinjer i digtstrofer (fx. *E Bindstouw* s. 234 og 236).

Principper for tekstrettelser

Principielt er tekstgrundlaget *SSk*, der bringer originaludgaverne med enkelte rettelser af åbenbare trykfejl (se *SSk* I, 5-6). Dog er der taget hensyn til visse rettelser i *DN*, der har korrektioner af *nogle flere formodede Stave- eller Sjuskefejl* (I, 315). - I tvivlstilfælde er 325 uoverensstemmelser mellem teksterne i SSk og DN sammenholdt med førsteudgaverne og de udgaver, der kom senere i Blichers levetid, dvs. *SN* og *GnN*.

I øvrigt er Blichers ukonventionelle ortografi og tegnsætning i videst muligt omfang respekteret.

Rettelser mod *SSk* er foretaget efter følgende principper:

Åbenlyse trykfejl i *SSk* er stiltiende rettet, fx. *deels som Ædikke og deels som Vand < dels som Ædikke og deels som Vand* (*s*. 183).

Formodede trykfejl eller tilsyneladende utilsigtede skrivefejl, der stammer fra førsteudgaverne og indgår i *SSk*, er rettet med belæg i *SN* og/eller *GnN* og optaget i en rettelsesliste, ex.: *Skrupperie < Skupperie; Trolddommen < Troldommen, astheniske < astehniske*. Se dog også *SSk's* rettelseslister, variantafsnit og noter, der registrerer en del af fejlene.

Enkelte former i *SSk*, som går imod både førsteudgaverne, *SN* og *GnN*, er rettet og indgår ligeledes i rettelseslisten, ex.: *Isabel Jesabel* (ej rettet i *DN*); *viklede viftede (viftede* optræder som rettelse i *SSk*, men er rettet tilbage til *viklede* i *DN*).

Blichers vekslende stavemåder af samme ord er - som i *SSk* - ikke egaliseret, ex.: *Schatol, Chatollet* (s. 82), *Skatol* (s. 211); *hvidskede* (s. 99), *hviskede* (s. 104). - Om retningslinjer for rettelser af Blichers jyske stavemåder i E *Bindstouw*, se *SSk* XXVI, 287.

Decideret meningsløs tegnsætning er søgt normaliseret - oftest med støtte i *DN* - fx. med hensyn til brug af anførselstegn ved direkte tale. Således to steder i *E Bindstouw*:

1) *»Hwa skaaer A (...) Aa hwis æ den Kihst?« - »Din nohanner.« < »Hwa skaaer A (...) Aa hwis æ den Kihst?« - Din nohanner (»Hvad skader jeg (...) Og hvis er den Kiste?« - »Din maaske.«*). (s. 250 og 251). (Dette - og det flg. - eksempel er dog ikke hentet i *DN*.)

2) »(...) *væhr epo jens Hammel./Aa A veed et (...)« < »(...) væhr epo jens Hammel.«/»aa A veed et (...)« ((..) være paa ens Hammel./Og jeg ved ikke* (...)) (s. 262 og 263). - Begge tekststeder er rettet med belæg i Peter Skautrups oversættelse.

Alle fortællinger og sange i *E Bindstouw* indledes og afsluttes med anførselstegn, uanset brug heraf i *SSk* og originaludgaverne.

I *Juleferierne* er alle afsnit nummereret i overensstemmelse med *GnN*, hvorimod førsteudgaven og *SSk's* udgave kun nummererer de første fem afsnit.